

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13766,Kres.html>
2022-05-27, 08:37

Kres

"Kres", najważniejsze niezależne pismo „S” Regionu Pojezierze, wydawane przez MKZ, następnie kolejno przez ZR, RKW i TZR, V-XI 1981 (2 pierwsze nr. z podtytułem: „Pismo Biura Informacyjnego NSZZ «Solidarność» Suwałki”, od nr. 3 „Pismo Regionu «Pojezierze»”); III 1986 – I 1989 i jeden nr legalnie w VI 1989.

W 1981 ukazało się 13 nr. (w tym 1 podwójny) o obj. 12-40 s. w formacie A5 (nr. 11-12, 13 w formacie A4), drukowanych techniką offsetową w nakładzie kilkuset – 2 tys. egz.; dwutygodnik; 3 pierwsze nr. wydrukowane w Gdańsku, następne w drukarni ZR „S” Pojezierze.

W składzie redakcji: Jerzy Broc (redaktor naczelny), Romuald Łanczkowski, Jarosław Słabiński, Adam Wigierski (nr. 1-3), Wojciech Wasilewski (nr. 1-2), Maciej Butkiewicz (nr 1). Autorzy: J. Broc (autor większości tekstów i wywiadów), pozostali członkowie redakcji, głównie R. Łanczkowski, oraz Bożena Mrozinkiewicz, Bożena Szyrkowska, Waldemar Nieboraczek (także autor rysunków satyrycznych), Jerzy Fiećko, Włodzimierz Rymsza, Romuald Mieniok, Marek Sztabkowski.

Publikowano wiadomości z regionu: sprawozdania z posiedzeń ZR, odezwy i zarządzenia ZR, aktualności związkowe, relacje z najważniejszych działań PZPR w regionie, artykuły charakteryzujące Oddziały ZR, najważniejsze KZ, członków prezydium ZR, wywiady z działaczami „S” i przedstawicielami regionalnych władz partyjnych i administracyjnych; także wiadomości z kraju, listy czytelników, teksty historyczne oraz stałe rubryki: „Sport” (humorystyczne przedstawianie wydarzeń w regionie językiem komentarza sportowego), od nr. 4 „Zez” (in. humorystyczne komentarze); od nr. 6 „Porady prawne” i „Z prac komisji interwencji” (prowadzone przez B.

Mrozinkiewicz); zamieszczano też przedruki z ogólnopolskiej prasy, głównie związkowej. Większość osób pracowała przy piśmie społecznie, opłacano jedynie drukarzy (Andrzej Sobolewski, M. Butkiewicz), od X 1981 redaktora naczelnego (na pół etatu). Pismo utrzymywało się z wpływów ze sprzedaży.

Zawieszono po 13 XII 1981, wznowiono w III 1986 jako organ RKW „S” Pojezierze. W konspiracji nieregularnie ukazało się 17 nr. (w tym 4 podwójne) o obj. 2-4 s. w formacie A4 (nr 7, 8, 17 w formacie A5), drukowanych techniką offsetową w nakładzie od kilkudziesięciu do kilkuset egz. W składzie redakcji: Jan Bacewicz (redaktor naczelny), Wiesław Stojanowski, Tadeusz Tylenda; druk: Monika Borowska-Kolankiewicz i Wiesław Kolankiewicz w ich mieszkaniu w Gołdapi; dystrybucja: M. Borowska-Kolankiewicz i W. Stojanowski. Publikowano głównie informacje z regionu i kraju, czasem oświadczenia i komunikaty RKW; w nr. 9 (ze I 1988) ujawniła się działająca do tej pory pod ps. przewodnicząca RKW M. Borowska-Kolankiewicz; w kolejnych nr. ujawniono cały skład RKW.

4 VI 1989 legalnie ukazał się 1 nr „Kresu” jako pismo TZR „S” Pojezierze o obj. 8 s., w formacie A3, wydrukowany w nakładzie 20 tys. egz., przeznaczony do rozprowadzania przez sieć RSW Prasa-Książka-Ruch. Redakcją kierował Jan Bacewicz. Dalszego wydawania zaprzestano z powodu konfliktu wewnątrz regionu i podania się do dymisji TZR. W XII 1989 jako kontynuacja „Kresu” ukazały się 3 nr. pisma „Wakat: dawniej Kres”, o obj. 4 s., w formacie A4, redagowane i wydawane przez małżeństwo Kolankiewiczów.

Marcin Zwolski

[Region Pojezierze, Suwałki](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)